

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/58/2023
Identifikačné číslo spisu:	8322200716
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8322200716.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1a/ U. O., rod. P., nar. I., bytom J., 1b/ A. P., nar. I., bytom J., žalobcovia 1a/ a 1b/ zastúpení JUDr. Petrom Reblánom, advokátom, so sídlom Cestice 118, IČO: 48 174 297, 2a/ C. F., rod. G., nar. I., bytom O., 2b/ Y. G., nar. I., bytom Y., 2c/ H. G., nar. I., bytom F., 2d/ E. G., nar. I., ul. I., 2e/ právom nebohého J. G., zomrelého I., dcéra H. G., nar. I., bytom O., 2f/ C. Y., bytom X., 2g/ B. F., nar. I., bytom Y., 2h/ H. F., nar. I., bytom R., za účasti intervenientov na strane žalobcov v druhom rade: a/ K. O., nar. I., bytom J., b/ A. O., nar. I., bytom J., c/ A. O., nar. I., bytom J., zastúpení JUDr. Petrom Reblánom, advokátom, so sídlom Cestice 118, IČO: 48 174 297, proti žalovaným: 1/ H. Y., rod. L., bytom J., 2/ C. P., rod. Z., bytom J., 3/ O. R., 4/ R. M., 5/ H. L., 6/ C. L., 7/ H. L., 8/ A. L., 9/ L. E., 10/ Y. E., 11/ B. G., rod. F., 12/ O. G., 13/ C. G., rod. M., za účasti osoby, ktorá podala odvolanie: Y. G., bytom J., zastúpený Mgr. Milanom Ježovicom, advokátom, so sídlom Vajanského nábrežie 5, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7C/582/1993, o dovolaní žalobcov 1a/, 1b/, 2c/, 2d/ a 2g/ a intervenientov na strane žalobcov v druhom rade a/, b/ a c / proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2022 sp. zn. 3Co/19/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov 1a/ a 1b/ proti druhej výrokovej vete uznesenia Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2022 č. k. 3Co/19/2022-208 o d m i e t a .

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2022 č. k. 3Co/19/2022-208 v druhej výrokovej vete a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 24. júna 1993 č. k. 7C/582/1993-16 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozhodnutie okresného súdu“) určil, že žalobkyňa 1/ je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností EN 294/44 - trvanlivý trávnatý porast o výmere 2608 m², ktoré sú súčasťou nehnuteľností vedených v záp. č. 155, mpč. 1/2-a-3 tak, ako sú

znázornené na Geo. pláne č. 242-351-45-93 z 30. 03. 1993 Geodézie a. s. Prešov, prevádzka Humenné, k. ú. J. (prvá výroková veta). Určil tiež, že žalobca 2/ je výlučným vlastníkom nehnuteľností EN 738/2 - trvanlivý trávnatý porast o výmere 4013 m² a EN 738/3 - trvanlivý trávnatý porast o výmere 1046 m², ktoré sú časťou nehnuteľností vedených v záp. č. 155 mpč. 1/2-a-3 a záp. č. 139, mpč. 1/2-b k. ú. J. tak, ako sú znázornené na Geo. pláne č. 242-351-45-93 z 30. 03. 1993 Geodézie a. s. Prešov, prevádzka Humenné (druhá výroková veta). Treťou výrokovou vetou okresný súd trov konania účastníkom nepriznal.

1.1. Na rozsudku okresný súd vyznačil právoplatnosť dňom 1. septembra 1993.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), konajúc o odvolaní Y. G. ako právneho nástupcu pôvodne žalovaných 12/ a 13/ (O. G. a C. G.), uznesením z 22. júna 2022 č. k. 3Co/19/2022-208 prvou výrokovou vetou odmietol odvolanie proti I. výroku, ktorým súd určil vlastníctvo žalobkyne H. P. k nehnuteľnosti EN 294/44, k. ú. J.. Druhým výrokom zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým určil vlastníctvo E. G. k nehnuteľnostiam EN 738/2 a EN 738/3 k. ú. J. a v rozsahu zrušenia konanie zastavil. Stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (tretia výroková veta).

2.1. Odvolací súd poukázal na predmet sporu, ktorým sú dva samostatné nároky na určenie vlastníckeho práva. Zdôraznil, že od vydania rozsudku súdu prvej inštancie uplynulo 29 rokov; pôvodní žalobcovia sú už mŕtvi; z uvedeného dôvodu pokračoval v konaní s ich univerzálnymi právnymi nástupcami (dedičmi), ktorí vstupujú do konania v postavení poručiteľov priamo zo zákona a súd o ich vstupe do konania nerozhoduje.

2.2. Pokiaľ krajský súd odvolanie Y. G. proti prvej výrokovej vete rozsudku okresného súdu odmietol, bolo to z dôvodu, že zistil, že výrokom I. bolo určené vlastníctvo k nehnuteľnosti EN 294/44, ktorá vznikla z pozemnoknižnej zápisnice č. 139 a právni predchodcovia odvolateľa boli pôvodnými vlastníckymi nehnuteľnosťami zapísaných len v pozemnoknižnej zápisnici č. 155 pre k. ú. J.; prvým výrokom rozsudku okresného súdu neboli právni predchodcovia odvolateľa dotknutí. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie odvolateľa postupom podľa § 386 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) odmietol.

2.3. Odvolací súd vecne prejednal odvolanie odvolateľa proti druhej výrokovej vete rozsudku okresného súdu, ktorým tento určil vlastníctvo v prospech pôvodného žalobcu 2/ (E. G.); uvedený rozsudok bol doručený žalobcom, žalovanej 1/ a 2/ a opatrovníčke žalovaných 3/ - 13/, ktorá bola žalovaným (3/ - 13/) ustanovená postupom podľa § 29 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“) z dôvodu (ako to vyplýva z obsahu spisu), že sa súdu nepodarilo zistiť adresy nezvestných žalovaných. Okresný súd tak postupoval a s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobcovia k žalobe predložili potvrdenie vydané Obecným úradom J. z 24. mája 1993, z ktorého vyplýva, že spoluvlastníci zapísaní v pozemnoknižnej zápisnici... .. Y. E., L. E., E. G., B. G., O. G. a C. G. sú na neznámom mieste. Pokiaľ ide o ustanovenie opatrovníčky odvolací súd z obsahu spisu zistil, že z neho nevyplýva, že uznesenie okresného súdu o ustanovení opatrovníka bolo ustanovenej opatrovníčke riadne doručené. Odvolací súd konštatoval, že ak v konaní doposiaľ nebol ustanovený opatrovník, potom ani napadnutý rozsudok doručovaný do vlastných rúk neprávoplatne ustanovenej opatrovníčke nebol riadne doručený všetkým účastníkom konania, a tak nenadobudol právoplatnosť.

2.4. V ďalšom odvolací súd aplikoval § 19, § 103, § 104 ods. 1 veta prvá OSP; § 62 CSP a § 7 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že medzi základné podmienky konania patrí podmienka civilno-procesnej subjektivity účastníkov konania; spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi priznáva; jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame mať práva a povinnosti podľa hmotného práva; hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu.

2.5. Z obsahu spisu pre odvolací súd preukázateľne vyplynulo, že v rozsudku okresného súdu označení žalovaní 9/, 10/, 12/ a 13/ ako podieloví spoluvlastníci, boli v čase podania žaloby (16. júna 1993) označení ako osoby existujúce a znakom ich neznámosti bola neznámosť ich adresy (pobytu). Okrem toho, že okresný súd týmto osobám neprávoplatne ustanovil opatrovníka, tieto osoby v čase začatia konania boli už zomrelé; žalovaná 9 / zomrela I., žalovaný 10/ zomrel I., žalovaný 12/ zomrel I. a žalovaná 13/ zomrela I.. Ak tieto osoby už v čase začatia konania nemali spôsobilosť byť účastníkom konania, nemali procesnú subjektivitu, a preto im nemohol byť ani ustanovený opatrovník postupom podľa § 29 ods. 2 vtedajšieho procesného predpisu (OSP).

2.6. Osoby označené v žalobe ako žalovaní 9/, 10/, 12/ a 13/ vzhľadom na charakter sporu tvorili nerozlučné spoločenstvo; v čase podania žaloby však nežili. Bolo tak povinnosťou okresného súdu ex offio skúmať podmienky konania (§ 103 OSP), a teda, či žalovaní v čase začatia konania mali spôsobilosť byť účastníkmi konania; v prípade negatívneho zistenia pri zistení neodstrániteľnej prekážky mal okresný súd bezodkladne zastaviť konanie voči osobám, ktorých sa nedostatok podmienky konania (procesnej subjektivity) týkal.

2.7. Odvolací súd poukázal na rozdielnosť procesného postupu v prípade, že k strate procesnej subjektivity dôjde pred začatím konania alebo až v priebehu konania; v prvom prípade ide o neodstrániteľnú prekážku konania, v dôsledku ktorej súd nemá inú možnosť, ako konanie zastaviť (§ 62 CSP, predtým § 104 OSP). V druhom prípade súd pokračuje v konaní s dedičmi, ktorí ako univerzálni právni nástupcovia vstupujú do postavenia porúčiteľa priamo zo zákona a súd o ich vstupe do konania nerozhoduje. V prejednávanej veci označení účastníci (žalovaní 9/, 10/, 12/ a 13/) vystupovali ako nerozluční spoločníci, ktorí pred začiatkom konania zomreli; smrťou stratili procesnú subjektivitu. Výdanie akéhokoľvek rozhodnutia (vo veci) vzhľadom na charakter veci, za účasti subjektov, ktoré ešte pred začatím konania stratili procesnú subjektivitu, je vylúčené. Odvolací súd zdôraznil, že nemal inú možnosť, len rozsudok vo výroku II. zrušiť a konanie v rozsahu zrušenia zastaviť (podľa § 62 CSP).

2.8. Pri trovách konania odvolací súd aplikoval § 397 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Konštatoval, že odvolateľ vo vzťahu k odvolaniu proti výroku I. okresného súdu úspech nemal, úspešným žalobcom 1a/ a 1b/ žiadne trovy nevznikli. Naproti tomu bol odvolateľ vo vzťahu k odvolaniu voči výroku II. úspešný, terajší žalobcovia 2a/ - 2h/ zastavenie konania nezavinili, nenesú tak zodpovednosť za zastavenie konania. Preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu, jeho druhému výroku, podali žalobcovia 1a/, 1b/, 2c/, 2d/ a 2g/ a intervenienti na strane žalobcov v druhom rade a/, b/ a c/ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu jeho druhého výroku zrušil a vrátil Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie v rozsahu zrušujúceho rozhodnutia, alebo napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že odvolanie Y. G. voči v poradí druhému výroku Okresného súdu Humenné z 24. júna 1993 č. k. 7C/582/1993-16 odmietne.

3.1. Pokiaľ dovolanie podávali žalobcovia 1a/ a 1b/, ktorých predchodcom bola pôvodná žalobkyňa H. P., mali za to, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v ich neprospech z dôvodu, že odvolací súd vyzval výzvou z 10. 05. 2022 intervenientov a odvolateľa, aby odvolaciemu súdu predložil listiny, ktoré mali byť pred 29 rokmi prílohou pôvodnej žaloby. Žalobcovia 1a/ a 1b/ sú právnymi nástupcami po pôvodnej žalobkyni; im spolu s ostatnými žalobcami prislúcha postavenie žalujúcich. Ak odvolací súd požadoval listiny tvoriace prílohu žaloby, potom je scestné a nepochopiteľné, prečo súd na ich doplnenie nevyzýval žalobcov, ale subjekty s odlišným procesným postavením. Odvolací súd tak jednoznačne znemožnil žalobcom 1a/ a 1b/ konať pred súdom.

3.1.1. Žalobcovia 1a/ a 1b/ udelili plnú moc advokátovi až dňa 8. júna 2022, odvolací súd tak výzvu na doplnenie prílohy žaloby adresoval mimo okruhu žalobcov 1a/ a 1b/, výzva realizovaná odvolacím súdom bola vykonaná pred tým, ako udelili plnú moc právnomu zástupcovi, ktorý zastupuje aj žalobcov 2c/, 2d/ a 2g/ a intervenientov.

3.1.2. Súd nižších inšancií navyše pochybili, keď odvolanie Y. G. žalobcom 1a/ a 1b/ nedoručili a títo sa o ňom dozvedeli len nepriamo, z podnetu intervenientov. Z napadnutého rozhodnutia nemožno zistiť, prečo odvolací súd neumožnil žalobcom 1a/ a 1b/ vyjadriť sa k odvolaniu a vo veci rozhodol extrémne rýchlo. Odvolací súd sa neunúval vydať ani procesné rozhodnutie podľa § 63 CSP o tom, s kým bude v konaní pokračovať, ak s ú pôvodní účastníci konania mŕtvi, čo je neakceptovateľné. K závažným procesným chybám odvolacieho súdu nemuselo dôjsť, ak by odvolací súd poskytol žalobcom 1a/ a 1b/ aspoň možnosť vyjadriť sa k veci.

3.1.3. Aj keď v poradí prvý výrok napadnutého rozhodnutia je čisto formálne v ich prospech, keďže nezasahuje do stavu, ktorý bol nastolený v rozsahu prvého a tretieho výroku rozsudku okresného súdu, druhý výrok napadnutého rozhodnutia tento stav právnej istoty v plnej miere naruša, relativizuje a robí ho len iluzórnym, pretože má bezprostredný negatívny dopad na žalobcov 1a/ a 1b/ vzhľadom k tomu, že v dôsledku napadnutého výroku rozhodnutia odvolacieho súdu sa stav kreovaný prvým výrokom prvoinštančného rozhodnutia stal úplne neistým.

3.2. Pokiaľ ide o žalobcov 2c/, 2d/ a 2g/, je zjavné, že napadnuté rozhodnutie v rozsahu druhého výroku je v ich neprospech; po extrémne dlhej dobe pokojného stavu vedie k záveru, že ich právny predchodca sa nestal v zhode s približne 29 rokov trvajúcim a nespochybneným a doložkou právoplatnosti zo strany súdu opatreným rozsudkom vlastníkom dotknutých nehnuteľností. V dôsledku toho sa stalo pochybným i to, či tieto nehnuteľnosti mohol v roku 1993 previesť na intervenienta c/ a následne je otázne aj samotné vysporiadanie sa medzi žalujúcou stranou a intervenientami. Stav, ktorý nastal v dôsledku napadnutého rozhodnutia je nečakaný až extrémny. Žalobcovia 2c/, 2d/ a 2g/ namietli, že im nikdy odvolanie Y. G. nebolo v zmysle § 373 ods. 3 CSP doručené a nemali možnosť sa k nemu vyjadriť.

3.3. Intervenienti na strane žalobcov sú v súčasnosti vlastními pozemkov, ktoré vznikli v priebehu času z pôvodných nehnuteľností; intervenient c/ predmetné nehnuteľnosti ako dobromyseľný nadobúdateľ od pôvodného žalobcu 2/ kúpil na základe kúpnej zmluvy z 30. septembra 1993, správa katastra predmetný rozsudok rovnako v plnej miere akceptovala. Následne intervenient c/ časť z nadobudnutých, avšak už novovytvorených pozemkov predal kúpnu zmluvou zo 7. júla 1999 do výlučného vlastníctva intervenientov a/ a b/. Dovolatelia zdôraznili, že rozsudok súdu prvej inšancie bol súčasťou katastrálneho operátu od roku 1993; sporné pozemky EN 738/2 a 738/3 už dlhodobo neexistujú, nový stav vyplýva z listov vlastníctva a 29 rokov trval pokojný stav, kedy nikto nespochybňoval rozsudok opatrený doložkou právoplatnosti.

3.4. Dovolatelia namietali procesnú legitimáciu odvolateľa na podanie odvolania; nie je im zrejmé, na základe akého procesného ustanovenia odvolací súd konal a rozhodol o odvolaní inak než podľa § 386 písm. b) CSP. Odvolateľ (Y. G.) nie je žalobcom a nie je ani žalovaný. V odvolaní iba tvrdil, že je dedičom po pôvodných žalovaných 12/ a 13/. Ak jeho právni predchodcovia nemali podľa neho od počiatku procesnú subjektivitu, potom nemôže byť procesne považovaný za subjekt oprávnený podať odvolanie a jeho odvolanie posudzované už podľa Civilného sporového poriadku nemôže vyvolávať žiadne právne účinky. Pre postup podľa § 63 CSP neexistuje dôvod a neexistuje dôvod ani na postup podľa § 80 CSP, nakoľko po začatí konania nenastala žiadna taká právna skutočnosť, s ktorou by sa spájal prechod alebo prevod práv a povinností zo žalovaných 12/ a 13/ na odvolateľa. Odvolateľ tak podľa dovolateľov nie je a ani sa nikdy nestal účastníkom predmetného súdneho konania. Odvolací súd napokon nikdy nevydal žiadne uznesenie, ktorým by podľa § 63 ods. 1, ods. 2 CSP alebo podľa § 80 CSP rozhodol o tom, že namiesto žalovaných 12/ a 13/ bude pokračovať v konaní s odvolateľom, keďže pre takýto postup neexistoval žiadny zákonný dôvod. Napokon, v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd s uvedenou skutočnosťou nijako nevysporiadal; nemožno z neho zistiť, ako vec v tomto smere právne posúdil, a ani zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu nevyplýva, že odvolateľ je, resp. že by procesne bol subjektom oprávneným podať odvolanie proti rozsudku súdu prvej inšancie.

3.5. Za vadu zmätočnosti považovali dovolatelia postup súdu pri pokračovaní v konaní; odvolací súd

uviedol, že z dôvodu, že pôvodní žalobcovia sú v súčasnosti už nebohí, pokračuje v konaní s dedičmi pôvodných žalobcov a o ich vstupe do konania „nerozhoduje“. Na vec bolo potrebné uplatniť § 63 CSP, pri aplikácii ktorého súd nerozhoduje o vstupe do konania, ale rozhoduje o pokračovaní v konaní. Odvolací súd bol povinný vydať procesné rozhodnutie vo forme uznesenia. Ak odvolací súd prijal opačný záver a konštatoval, že o uvedenom „nerozhoduje“, postupoval nezákonne a na ujmu strán sporu. Odvolací súd tak bez akéhokoľvek rozhodnutia procesne zmenil sporové strany výlučne na žalujúcej strane; nie je možné vôbec zistiť, s kým vlastne konal a mal konať na žalovanej strane, a či aj pre žalovaných nemal nastať postup podľa § 63 CSP. Napokon odvolací súd s a dopustil pri určení univerzálnych právnych nástupcov pôvodných žalobcov 1 / a 2 / závažnej chyby, kedy z nepochopiteľného dôvodu v napadnutom rozhodnutí určil ako žalobcu 2e/ H. G., ktorá zomrela ako jednomesačné dieťa a to pred začatím konania. Na nesprávny procesný postup žalobcovia poukázali aj vo vzťahu k uzneseniu o pripustení intervenientov, ktorý síce nenamietli, ale považovali ho za nadbytočné.

3.6. Dovolatelia namietli, že súd prvej inštancie ani odvolací súd im nedoručil odvolanie Y. G., čím došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu, rovnosť pred súdom, kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní na ťarchu žalobcov 1a/, 1b/, 2c/, 2d/ a 2g/. Odvolanie Y. G. s jeho prílohami nebolo vôbec doručené. Intervenienti sa o podaní odvolania dozvedeli len náhodou, a to v rámci iného konania. Ani intervenientom nebolo zo strany súdov nižších inštancií odvolanie Y. G. proti rozsudku súdu prvej inštancie doručené; odvolanie im bolo doručené ako príloha celkom iného podania žalujúcej strany v inom konaní, a to bez príloh, čo im znemožnilo uplatňovať im patriace procesné práva. Logicky im nebola určená ani lehota na vyjadrenie k odvolaniu. Poukazovali a argumentovali princípmi rovnosti zbraní a kontradiktórnosti sporového konania ako garanciou práva na spravodlivý proces.

3.7. Vo vzťahu k doručeniu odvolania Y. G. namietli postup odvolacieho súdu pri výzve na predloženie prílohy žaloby a pri následnom postupe. Zdôraznili, že odvolanie zo strany súdov nižších inštancií nebolo doručené nikomu na strane dovolateľov; intervenienti sa o odvolaní dozvedeli iba sprostredkované v rámci iného súdneho konania. Na základe uvedeného z vlastného podnetu vstúpili do konania ako intervenienti; advokát prevzal zastupovanie iba a výlučne intervenientov dňa 10. apríla 2022. Odvolací súd výzvou z 10. mája 2022 doplnenou 13. mája 2022 vyzval prostredníctvom zástupcov výlučne Y. G. a troch intervenientov na to, aby odvolaciemu súdu predložili výpis z pozemnoknižnej zápisnice č. 155 a č. 139 pre k. ú. J.; ide o listiny, ktoré pôvodní žalobcovia súdu prvej inštancie predložili ako dôkaz ešte v roku 1993 a listiny, ktoré si contra legem vyžiadal odvolací súd od subjektov, ktoré nikdy nemali postavenie žalujúcej sporovej strany. Odvolací súd tak na doplnenie prílohy pôvodnej žaloby vyzýval osoby, ktorým ex lege nepatrí postavenie žalobcov; takýmto spôsobom mohol odvolací súd postupovať jedine vo vzťahu k žalujúcej strane. Odvolací súd pred rozhodnutím nepredložil, resp. nedoručil žiadnemu zo žalobcov ani listinu, ktorú do súdneho spisu na nezákonnú výzvu odvolacieho súdu predložil dovolateľ a žiaden z dovolateľov nemal možnosť vyjadriť sa a dokonca ani oboznámiť sa s obsahom listiny, ktorú contra legem súdu predkladal Y. G.. Celý postup odvolacieho súdu bol tak od počiatku smerovaný na ujmu žalujúcej strany; žalujúcej strane nebolo doručené nielen samotné odvolanie z marca 2022, či výzva na doplnenie prílohy žaloby z roku 1993, ale odvolací súd im neumožnil ani oboznámiť sa s obsahom a vyjadriť sa k dokumentu predloženému do súdneho spisu dovolateľom. Uvedené pre dovolateľov signalizuje zaujatosť na strane sudcov odvolacieho súdu a dovolateľom neostáva iné, ako namietat zaujatosť odvolacieho súdu a vady, ktorých sa dovolací súd dopustil (dovolatelia mali zrejme na mysli „odvolací súd“ - poznámka dovolacieho súdu). Takýmto spôsobom podľa názoru dovolateľov došlo k porušeniu práv žalobcov ako i intervenientov.

3.7.1. Dovolatelia zdôraznili, že ak ich (teda žalobcov 1a/, 1b/, 2c/, 2d/ a 2g/ a intervenientov) zastupuje rovnaký advokát, akýkoľvek postup odvolacieho súdu voči právnomu zástupcovi nemohol smerovať aj voči žalobcom 2c/, 2d/ a 2g/, nakoľko zastupovanie týchto subjektov prevzal advokát až po tom, ako odvolací súd rozhodol napadnutým rozhodnutím.

3.8. K otázke prevzatia uznesenia ustanoveným opatrovníkom a nekompletnosti spisu dovolatelia uviedli, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil na konštatovaní, že uznesenie o ustanovení opatrovníka údajne

nebolo ustanovenej opatrovníčke doručené a preto doposiaľ nedošlo k právoplatnému ustanoveniu opatrovníka. Odvolací súd však neskúmal obsah listín založených v súdnom spise; postupoval extrémne prísne formalisticky a zároveň nezohľadnil špecifické okolnosti veci. Odvolanie bolo podané po neuveriteľných 29 rokoch od rozhodnutia súdu prvej inštancie v čase, keď spis bol v septembri 1993 odovzdaný do archívu a po 20 rokoch už mal byť zlikvidovaný. Na tento spis nemožno mať také prísne formálne nároky, ako pri súdnych spisoch, ktoré neboli 29 rokov evidované ako právoplatne skončené a vyradené do archívu. Doručenky sa v roku 1993 v súdnom spise jednoznačne nežurnalizovali a bez uvedenia čísla listu sa iba zakladali do listinného spisu bez toho, aby sa uviedlo, že sú súčasťou spisu. Okrem toho po dvadsiatich deviatich rokoch sa papier opotrebuje, zoslabne a stáva sa chýlostivým. Technicky ani administratívne nebol súdny spis a ani obsah žiadneho súdneho spisu z roku 1993 zabezpečený tak, aby bolo možné ustáliť, či jeho súčasťou bola aj listina - doručenka v prípade jej možnej neskoršej straty pri nakladaní so spisom; odvolací súd sa tak nemohol spoliehať na to, že súdny spis bude bezpodmienečne a nevyhnutne kompletný a súdny spis posudzoval iba čisto formálne bez toho, aby sa zaoberal jeho obsahom.

3.8.1. Napokon dovolatelia vyjadrili presvedčenie, že opatrovníkovi muselo byť uznesenie o ustanovení za opatrovníka procesne doručené, nakoľko zo zápisnice vyplýva, že opatrovník sa zúčastnil pojednávania dňa 24. júna 1993. Inak by sa pojednávania nezúčastnil v procesnom postavení opatrovníka. Opatrovník napokon rozsudok súdu prvej inštancie bez výhrad prevzal, čo preukazuje, že uznesenie o ustanovení za opatrovníka mu už predtým doručené bolo a aj muselo byť. Pre dovolateľov z uvedeného vyplýva, že opatrovník o svojom ustanovení do funkcie opatrovníka vedel. Odvolací súd bol povinný vychádzať z toho, že uznesenie o ustanovení za opatrovníka z 22. júna 2022 je už jednoznačne právoplatným. Uvedeným sa odvolací súd nezaoberal, uplatnil extrémne formalistický prístup k veci a vychádzal z chybného konštatovania, že uznesenie o ustanovení opatrovníka nebolo tomuto opatrovníkovi doručené. Z uvedeného odvolací súd vyvodil nesprávny záver o tom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nenadobudlo právoplatnosť.

3.9. Dovolatelia ako zmatečnosť vadu namietli nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu; odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Namietli, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva oprávnenie Y. G. podať odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie; nevyplýva, prečo odvolací súd neprihliadal na obsah súdneho spisu vo vzťahu k doručeniu uznesenia o ustanovení opatrovníka tomuto opatrovníkovi. Takisto pre dovolateľov z odôvodnenia nevyplýva, z akého dôvodu odvolací súd nedoručoval žiadnemu zo žalobcov ani intervenientov odvolanie na vyjadrenie, a prečo odvolací súd nevyzval subjekty na strane žalobcu na predloženie prílohy žaloby a vyzýval na takýto postup subjekty, ktorým neprináleží procesné postavenie žalobcov. Odvolací súd tiež neodôvodnil, prečo subjektom na strane žalobcov ani intervenientov nedoručil podania Y. G. doložené do súdneho spisu pred rozhodnutím o odvolaní a napriek ich výslovnej žiadosti ich neinformoval, že na ich žiadosť o predĺženie lehoty na splnenie uloženej povinnosti nebude prihliadať. Dovolateľom nie je zrejmé, prečo odvolací súd konal so žalobkyňou Z., ktorá zomrela ako mesačné dieťa ešte v roku XXXX a prečo zisťoval okruh dedičov len po pôvodných žalobcoch a nevydal uznesenie podľa § 63 CSP.

3.10. Dovolatelia prípustnosť dovolania vyvodili aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď namietli nesprávne právne posúdenie veci.

3.10.1. Za zásadnú otázku právneho významu považovali nasledovnú otázku: „ak odvolací súd skúma obsah súdneho spisu súdu prvej inštancie, predloženého mu po 29-ich deviatich rokoch po tom, ako súd rozhodol o odvolaní napadnutom rozhodnutí, pokiaľ tento spis bol 29 rokov v archíve a ex lege mal byť v čase rozhodovania odvolacieho súdu už zlikvidovaný, je odvolací súd pri posudzovaní kompletnosti takto mu predloženého súdneho spisu povinný vychádzať aj z obsahu verejných alebo iných listín nachádzajúcich sa v ňom, alebo je povinný jeho obsah skúmať len po formálnej stránke bez toho, aby sa oboznámil s obsahom listín tvoriacich súdny spis súdu prvej inštancie?“

3.10.2. Dovolatelia položenú otázku odôvodnili tým, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie

bolo podané po 29-ich deviatich rokoch odo dňa jeho rozhodnutia; po tom, ako okresný súd sám vyznačil doložku právoplatnosti, z ktorej každý dobromyseľne vychádzal; vec bola ukončená ako právoplatne skončená a ešte v roku 1993 vyradená do archívu a už v roku 2013 malo dôjsť k likvidácii spisu. Odvolací súd zistil, že v spise sa nenachádza doručka k uzneseniu o ustanovení opatrovníka a na základe tohto formálneho zistenia rozhodol, že rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť. Odvolací súd však ignoroval obsah súdom prvej inštancie vyhotovených listín založených v súdnom spise preukazujúcich opak jeho záverov; dovolatelia poukázali i na zápisnicu o pojednávaní a doručku preukazujúcu doručenie odvolaním napadnutého rozsudku opatrovníkom.

4. Y. G. ako právny nástupca pôvodne žalovaných 12/ a 13/ a ako osoba, ktorá podala odvolanie, v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, prípadne zamietol a rozhodol o náhrade trov dovolacieho konania.

4.1. Poukázal na obsah podanej žaloby, priebeh konania pred súdom prvej inštancie a rozsudok okresného súdu. Zdôraznil, že okresný súd v rozpore s ustanoveniami OSP a v tom čase ustálenou judikatúrou nevykonával riadne opatrenia a ani nevyčerpal možnosť zistenia pobytov jednotlivých žalovaných, a teda osôb, ktoré boli v čase ustanovenia opatrovníka zosnulé. Práve z uvedeného dôvodu im opatrovník ustanovený byť nemohol. Okresný súd nepreveril matriku a ani ústrednú evidenciu občanov. V konečnom dôsledku o úmrtí minimálne niektorých z pôvodne žalovaných musel mať Okresný súd Humenné vedomosť v dôsledku dedičských konaní, ktoré pred týmto súdom prebiehali. O úmrtí aspoň niektorých pôvodne žalovaných musel mať vedomosť aj pôvodný žalobca 2/ v dôsledku, že žalobca 2/ bol účastníkom vyvlastňovacieho konania, v rámci ktorého príslušný okresný úrad poukázal na to, že niektorí z o spoluvlastníkov zomreli a uviedol a j i c h dedičov. Odvolateľ zdôraznil, že neexistencia procesnej subjektivity v čase začatia konania je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a v takomto prípade prichádza do úvahy iba zastavenie konania. Vzhľadom na nerozlučné spoločenstvo malo byť konanie zastavené v celom rozsahu. Podmienky pre ustanovenie opatrovníka splnené neboli; doručenie rozsudku okresného súdu opatrovníkovi nemohlo a nemôže viesť k záveru o účinnom doručení rozsudku a rozsudok nemohol nadobudnúť a ani nenadobudol právoplatnosť. V tomto smere odvolateľ uzavrel, že rozsudok okresného súdu právoplatnosť na základe doručenia opatrovníčke nenadobudol; rozsudok okresného súdu nebol riadne doručený a práve z uvedeného dôvodu dedič žalovaných 12/ a 13/ podal proti nemu odvolanie.

4.2. Odvolateľ poukázal na napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, s ktorým sa stotožnil a považoval ho za vecne správne, nakoľko došlo k náprave majetkovej krivdy na základe nezákonného rozsudku súdu prvej inštancie.

4.3. Reagujúc na podané dovolanie a dovoláciu argumentáciu žiadal posúdiť, či dovolanie bolo podané včas. Vo vzťahu k dovolaniu podanému intervenientami odvolateľ mal za to, že títo netvorili nerozlučné spoločenstvo so subjektmi, na strane ktorých vystupujú, a z toho dôvodu nie sú osobami oprávnenými na podanie dovolania.

4.4. K dovolacej námietke, že odvolanie podal Y. G. ako neoprávnený subjekt, odvolateľ uviedol, že je právnym nástupcom pôvodne žalovaných 12/ a 13/, ktorí boli zosnutí už v čase podania žaloby; je tak nesporné, že ako ich právny nástupca mohol v konaní konať a bol tak nesporne oprávnený podať odvolanie. Iný výklad by znamenal, že by mohli byť zviazaní zosnutí žalovaní bez akejkoľvek obrany zo strany ich právnych nástupcov, čo je v priamom rozpore s princípmi právneho štátu. Poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2012 sp. zn. 7Cdo/106/2011, podľa ktorého dedičia ako univerzálni právni nástupcovia vstupujú do postavenia poručiteľa (pôvodného účastníka konania) priamo zo zákona a súd o ich vstupe do konania nerozhoduje. V prípade univerzálnej sukcesie neprichádza do úvahy postup podľa § 92 OSP.

4.5. K dovolacej námietke o pochybení odvolacieho súdu, keď ako účastníka konania určil zomrelú H. G. (ako žalobkyňu 2e/) odvolateľ uviedol, že odvolací súd vykonal rozsiahle šetrenie a kontrolu procesnej stránky týkajúcej sa účastníkov konania; odvolateľ o postupe zo strany konajúceho súdu

nemal a nemá bližšie vedomosti a na uvedené nemal a nemá žiaden vplyv. Zároveň nemá vedomosť o všetkých právnych nástupcoch účastníkov konania. Z uvedeného dôvodu sa k dovolacej námietke nevedel vyjadriť.

4.6. Pokiaľ dovolateľ namietal i nadbytočnosť vydania uznesenia o pripustení intervenientov do konania odvolateľ poukázal na § 83 Civilného sporového poriadku a skutočnosť, že intervenienti žiadali, aby konajúci súd rozhodol o vstupe, resp. o prípustnosti ich vstupu do konania. Mal za to, že bol podaný návrh na rozhodnutie o prípustnosti vstupu do konania, a preto nepovažoval postup okresného súdu, ktorý o vstupe intervenientov do konania rozhodol, za nesúladný s ustanoveniami CSP.

4.7. K postupu súdu ohľadne doručovania odvolania odvolateľ uviedol, že o tom nemá bližšie vedomosti a nemal na procesný postup žiadny vplyv. Z uvedeného dôvodu sa k dovolacej námietke vyjadriť nevedel.

4.8. Odvolateľ mal za to, že odvolací súd postupoval správne, keď od dediča žalovaných 12/ a 13/ a od intervenientov požadoval predloženie listiny; konal tak podľa § 185 ods. 2, ods. 3 a § 189 CSP.

4.9. K ustanoveniu opatrovníka v konaní pred súdom prvej inštancie odvolateľ uviedol, že zápisnica z pojednávania je listinou, spôsobilou potvrdiť účasť opatrovníka na pojednávaní; nie je však listinou spôsobilou potvrdiť, či opatrovník bol alebo nebol právoplatne ustanovený, a nie je listinou, ktorá je spôsobilá preukázať, či opatrovníkovi bolo alebo nebolo uznesenie o ustanovení opatrovníka doručené. Obsah súdneho spisu nepotvrdzuje záver, že opatrovník bol platne ustanovený. Vo vzťahu k ustanoveniu opatrovníka odvolateľ považoval konanie súdu prvej inštancie za zmätočné a urýchlené, keď deň po podaní žaloby mal okresný súd ustanovovať opatrovníka a týždeň po jej podaní mal vyhlásiť rozsudok. Nie je zároveň podstatné, či spis mal byť skartovaný; podstatné je, že spis sa na súde nachádzal. Napokon, či rozhodnutie o ustanovení opatrovníka bolo opatrovníkovi doručené je v e c vedľajšieho právneho významu, keďže zásadný právny význam má skutočnosť, že súd prvej inštancie v rámci jednotýždňového konania postupoval v rozpore so zákonom, keď nevykonal riadne opatrenia ani nevyčerpal možnosti zistenia pobytov subjektov na strane žalovaných a ustanovil opatrovníka osobám, ktoré boli v čase ustanovenia opatrovníka zosnulé.

4.10. S námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sa odvolateľ nestotožnil a poukázal na judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

4.11. Pokiaľ dovolatelia uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP odvolateľ zdôraznil, že dovolací dôvod nie je daný z dôvodu, že na riešení tejto otázky rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo. Zásadnou otázkou bolo, že okresný súd ustanovil opatrovníka osobám, ktoré boli v čase jeho ustanovenia zosnulé. Navyše je dovolateľmi nastolená otázka položená tendenčne a sugestívne; je v nej kladený dôraz na nezvyčajný časový interval, ktorý uplynul od vydania rozsudku do podania odvolania a absentuje čo len zmienka o konaní v priamom rozpore s Občianskym súdnym poriadkom zo strany okresného súdu a zmienka o nezvyčajnej dĺžke konania na súde prvej inštancie.

4.12. Odvolateľ uzavrel, že pokiaľ by bola daná dôvodnosť dovolania z procesných dôvodov, na prípadné procesné vady pri rozhodovaní vplyv nemal. Z uvedeného dôvodu žiadal, aby v prípade dôvodnosti podaného dovolania z procesných dôvodov dovolací súd aplikoval § 257 CSP.

5. Dovolatelia v ďalšom písomnom vyjadrení zotrvali na podanom dovolaní a dôvodoch v ňom uvedených.

6. Okresný súd pri doručovaní dovolania zistil, že zomrelými sú aj pôvodne žalovaná 1/ a pôvodne žalovaná 2/; zisťoval ich právnych nástupcov, ktorým doručil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a podané dovolanie s výzvou na vyjadrenie. K dovolaniu sa vyjadrila V. P. ako právna nástupkyňa po H. P., dedičovi po pôvodne žalovanej C. P., ktorá uviedla, že s dovolaním nesúhlasí a navrhla, aby bolo

dovolanie odmietnuté. E. G. ako právny nástupca po C. G., dedičke po pôvodne žalovanej C. P. v písomnom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol alebo ho zamietol.

7. Dovolatelia v ďalšom vyjadrení zotrvali na podanom dovolaní a dôvodoch v ňom uvedených.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) sa pred vecným posúdením veci zaoberal otázkou, či dovolanie bolo podané včas, s prihliadnutím na námietku Y. G..

8.1. Pre úplnosť dovolací súd konštatuje z obsahu spisu nasledovné skutočnosti:

8.1.1. Okresný súd rozhodol rozsudkom z 24. júna 1993 s tým, že rozsudok mal byť doručovaný žalobcom a žalovaným 1/ a 2/ a opatrovníkovi (pôvodne žalovaných 3/ - 13/). K rovnopisu rozsudku sú pripnuté doručky preukazujúce doručenie rozsudku účastníkom a opatrovníkovi; okresný súd vyznačil právoplatnosť rozsudku na deň 1. septembra 1993.

8.1.2. Dňa 18. 08. 2021 do súdneho spisu nahliadol JUDr. Slavomír Hrubíša, advokát, ako právny zástupca dedičov po pôvodne žalovaných C. G. a O. G.. Následne bolo 03. 03. 2022 podané odvolanie proti rozsudku okresného súdu; odvolanie podal Y. G. ako dedič po pôvodne žalovaných 12/ a 13/, právne zastúpený Mgr. Milanom Ježovicom, advokátom.

8.1.3. Súd prvej inštancie realizoval pokus o doručenie odvolania pôvodným žalobcom 1/ a 2/ (úprava zákonného sudcu na č. I. 132 spisu), následne lustráciou zistil, že pôvodná žalobkyňa 1/ dňa I. (pred podaním odvolania) zomrela a pôvodný žalobca 2/ zomrel I. (pred podaním odvolania). Okresný súd rezignoval na zisťovanie právnych nástupcov a vec predložil na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Prešove.

8.1.4. Krajský súd, ktorému bola vec predložená 13. 04. 2022, vyžiadal dedičské spisy po zomrelých žalobcoch 1/ a 2/; dňa 22. 04. 2022 mu bolo okresným súdom predložené podanie - oznámenie K. O., A. O. a A. O., že ako intervenienti z vlastného podnetu vstupujú do konania podľa § 81 ods. 2 CSP, a to z dôvodu, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom pôvodnej žaloby (resp. časť z nich) v minulosti dobromyseľne nadobudli. Pripojili plnomocenstvo udelené JUDr. Petrovi Reblánovi, advokátovi, datované na 10. 04. 2022.

8.1.5. Odvolací súd po lustrácii žalobcov uznesením z 9. mája 2022 č. k. 3Co/19/2022-161 rozhodol o pripustení vstupu intervenientov do konania na strane žalobcov v druhom rade; v záhlaví už ako žalobcov uviedol právnych nástupcov pôvodných žalobcov, a to: 1a/ U. O., 1b/ A. P. (žalobcovia 1a/ a 1b/ ako právni nástupcovia po pôvodnej žalobkyni H. P.) a 2a/ C. F., 2b/ Y. G., 2c/ H. G., 2d/ E. G., 2e/ právom nebohého J. G. dcéra H. G., 2f/ C. Y., 2g/ B. F. a 2h/ H. F.. V záhlaví uznesenia odvolací súd uviedol aj vstupujúcich intervenientov. Subjekty na žalovanej strane označil odvolací súd v záhlaví podľa pôvodnej žaloby a rozsudku okresného súdu. Uznesenie krajský súd doručoval osobám, ktoré v záhlaví rozhodnutia označil ako žalobcov, právneho zástupcu intervenientov (JUDr. Reblán) a právneho zástupcu odvolateľa (JUDr. Ježovica). Súčasne právnych zástupcov odvolateľa a intervenientov vyzval na predloženie listiny - pozemnoknižnej zápisnice č. 155 a č. 139 k. ú. J.. Iné listiny spolu s uznesením o pripustení vstupu intervenientov odvolací súd nedoručoval.

8.1.6. Právny zástupca intervenientov požiadal o predĺženie lehoty na predloženie listín v zmysle výzvy súdu, rovnakým podaním (datovaným 8. júna 2022) predložil plnomocenstvo na zastupovanie udelené U. O. a A. P. (podľa napadnutého uznesenia žalobcovia 1a/ a 1b/).

8.1.7. Následne odvolací súd rozhodol dovolaním napadnutým uznesením (z 22. júna 2022); uznesenie doručoval JUDr. Reblánovi, ktorého považoval za právneho zástupcu žalobcov 1a/, 1b/ ako aj 2a/, 2b/, 2c/, 2d/, 2e/, 2f/, 2g/ a 2h/, JUDr. Ježovicovi, ktorého považoval za zástupcu odvolateľa Y. G.. Zásielky určené pôvodným žalovaným 1/ a 2/ neboli doručené, u žalovanej H. Y. z dôvodu, že adresát je neznámy

(následne odvolací súd lustráciou zistil, že pôvodná žalovaná 1/ zomrela I.); zásielka určená C. P. (pôvodne žalovaná 2/) bola vrátená s poznámkou „adresát zomrel“. Iným subjektom na žalovanej strane odvolací súd napadnuté uznesenie nedoručoval; ide o účastníkov, ktorí mali byť v konaní pred súdom prvej inštancie zastúpení opatrovníkom z dôvodu ich neznámeho pobytu.

8.1.8. Až po doručení napadnutého rozhodnutia predložil JUDr. Peter Reblán plnomocenstvo na zastupovanie udelené mu E. G. (žalobca 2d/), H. G. (žalobca 2c/) a B. F. (žalobkyňa 2g/).

8.1.9. Napadnuté uznesenie bolo právnomu zástupcovi pôvodne žalobcov 1a/ a 1b/ a intervenientov a následne aj žalobcov 2c/, 2d/ a 2g/ doručené dňa 23. 07. 2022.

8.2. Dovolanie bolo podané dňa 18. 09. 2022. Lehota na podanie dovolania je dva mesiace od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 CSP). Ak bolo napadnuté uznesenie okresného súdu doručené dňa 23. 07. 2022 a dovolanie bolo podané dňa 18. 09. 2022, je zrejmé, že bolo podané v zákonnej lehote.

8.3. Dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie podali subjekty oprávnené podať dovolanie. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

8.3.1. Dovolanie podali žalobcovia v napadnutom uznesení označení ako 1a/, 1b/, 2c/, 2d/ a 2g/ a intervenienti na strane žalobcov (na strane žalobcov v druhom rade), zastúpení tým istým zástupcom (JUDr. Peter Reblán).

8.3.2. Dovolací súd pripomína, že predmetom sporu boli dva samostatné nároky pôvodných žalobcov 1/ a 2/. Okresný súd obom samostatným nárokom samostatnými výrokmi vyhovel, odvolací súd prvou výrokovou vetou (týkajúcou sa pôvodnej žalobkyne 1/ a jej právnych nástupcov) odvolanie odvolateľa odmietol (z dôvodu, že odvolateľ ani jeho právni predchodcovia rozhodnutím okresného súdu v prvej výrokovej vete dotknutí neboli) a druhou výrokovou vetou (týkajúcou sa pôvodného žalobcu 2/ a jeho právnych nástupcov) rozsudok okresného súdu zrušil a v rozsahu zrušenia konanie zastavil.

8.3.3. Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Dovolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o žalobcov 1a/ a 1b/, ich právne postavenie sa napadnutým uznesením nijako nezmenilo, rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za také, ktoré by bolo na neprospech žalobcov 1a/ a 1b/. Okresný súd nimi (ich právnu predchodkyňou) uplatnenému nároku vyhovel a odvolací súd odvolanie proti prvej výrokovej vete rozsudku okresného súdu odmietol. Z uvedeného dôvodu žalobcovia 1a/ a 1b/ nie sú legitimovaní na podanie odvolania, nie sú stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. Uvedené síce konštatoval ich právny zástupca (zastupujúci aj ďalšie subjekty na strane žalobcov a intervenientov), trval však na podanom odvolaní aj z a žalobcov 1a/ a 1b/. K uvedenému dovolací súd uvádza, že oprávnenosť žalobcov 1a/ a 1b/ nemôže vychádzať len z hypotetickej otázky, že argumentácia odvolacieho súdu by sa mohla týkať aj právneho postavenia žalobcov 1a/ a 1b/ (v inom konaní). Podstatné je, že ich právne postavenie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu nijako dotknuté; doposiaľ platí, že ich právnej predchodkyňi bolo určené vlastníctvo v zmysle žaloby. Z uvedeného dôvodu nepovažoval dovolací súd žalobcov 1a/ a 1b/ za subjekty oprávnené podať dovolanie (druhá výroková veta napadnutého uznesenia, proti ktorej bolo podané dovolanie, sa ich netýka a na ich právne postavenie nemá žiaden vplyv), a preto dovolanie žalobcov 1a/ a 1b/ postupom podľa § 447 písm. b) CSP odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Dovolanie napokon len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423). Dovolací súd iba dodáva, že pri posudzovaní dotknutosti strany rozhodnutím odvolacieho súdu nemožno brať do úvahy subjektívne presvedčenie strany sporu o ujme (tvrdenie, že ide o rozhodnutie v jej neprospech), ale len objektívnu skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu bola strane sporu spôsobená určitá, aj nepatrná ujma, ktorú možno odstrániť zrušením alebo zmenou rozhodnutia odvolacieho súdu.

8.3.4. Žalobcov v rade 2c/, 2d/ a 2g/ dovolací súd považoval za subjekty oprávnené podať dovolanie; odvolací súd napadnutou druhou výrokovou vetou rozhodol v ich neprospech, keď rozsudok okresného

súdu v druhej výrokovej vete o určení vlastníctva k nehnuteľnosti ich právnomu predchodcovi zrušil a konanie zastavil.

8.3.5. Napokon, pokiaľ ide o intervenientov, odvolateľ namietol ich oprávnenie podať dovolanie, nakoľko netvorí s o žalobcami v rade 2c/, 2d/ a 2g/ nerozlučné spoločenstvo (§ 425 CSP). Tu dovolací súd zdôrazňuje, že intervenienti sú podľa obsahu spisu osobami, ktoré od pôvodného žalobcu 2/ nadobudli sporné pozemky (ku ktorým určil vlastníctvo súd prvej inštancie); pôvodný žalobca 2/ ich nadobudol na základe rozhodnutia, na ktorom bola vyznačená právoplatnosť a stalo sa podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností. Subjekty, doposiaľ v spore vystupujúce ako intervenienti, sú ako nadobúdatelia sporných pozemkov (určených do vlastníctva pôvodného žalobcu 2/) rozhodnutím odvolacieho súdu nepochybne dotknuté; s prihliadnutím na výnimočnosť prejednávanej veci (odstup času od vyznačenia právoplatnosti na rozsudku odvolacieho súdu a podania odvolania) ich dovolací súd považoval za osoby oprávnené podať dovolanie. Iný výklad by predstavoval extrémny nesúlad s princípom spravodlivosti a bol by v rozpore s čl. 2 Základných zásad Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

8.4. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); z uvedeného dôvodu pristúpil k vecnému preskúmaniu podaného dovolania.

9. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, majúci v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdov nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť vo veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

11. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto podmienka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

12. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých spor bol právoplatne skončený meritórnym rozhodnutím, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

13. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti; z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Dovolatelia prípustnosť dovolania vyvodili z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

16. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16.2. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16.4. Pokiaľ dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, z obsahu dovolania možno vyvodiť, že namietali procesné oprávnenie Y. G. podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu; namietali postup súdu pri pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami, keď odvolací súd nevydal procesné uznesenie podľa § 63 CSP, namietali porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že súdy nižších inštancií nepostupovali podľa § 373 Civilného sporového poriadku a odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie im nebolo doručené na vyjadrenie; odvolanie bolo doručené intervenientom ako príloha podania v inom súdnom konaní. Namietali tiež postup odvolacieho súdu pri výzve na predloženie prílohy k žalobe, na ktorej predloženie krajský súd vyzýval odvolateľa a intervenientov a nie subjekty na strane žalobcov. Nesúhlasili s právnym záverom odvolacieho súdu, že v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k právoplatnému ustanoveniu opatrovníka, k čomu odvolací súd dospel len na tom základe, že v súdnom spise takáto doručenka chýba. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu napokon považovali v podstatných otázkach za nepreskúmateľné.

16.5. Z obsahového hľadiska (§ 124 ods. 1 CSP) tak bolo jadrom dovolacej argumentácie dovolateľov tvrdenie o porušení zákonného procesného postupu; nesprávny procesný postup bol takej intenzity, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolatelia vyčítali odvolaciemu súdu okrem nesprávneho procesného postupu aj nesprávne hodnotenie zisteného skutkového stavu vo vzťahu k ustanoveniu opatrovnícky.

17. Dovolatelia namietali, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu odvolací súd konal a rozhodol o odvolaní Y. G. inak, ako postupom podľa § 386 písm. b) CSP; ak jeho právni predchodcovia nemali procesnú subjektivitu, nemohol byť považovaný za subjekt oprávnený podať odvolanie; odvolací súd nevydal uznesenie podľa § 63 ods. 1, ods. 2 CSP alebo podľa § 80 CSP, že s Y. G. bude pokračovať v konaní ako s odvolateľom.

17.1. K uvedenému dôvodu dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že Y. G. preukázal osvedčením o dedičstve, že po poručiťoch (v žalobe označených ako žalovaní 12/ a 13/) nadobudol nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. 155 pre k. ú. J. v podiele 2/8.

17.2. Je pravdou, že odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia jeho procesnou legitimitiou podať odvolanie nezaoberal, o podanom odvolaní však konal a o odvolaní rozhodol; Y. G. tak logicky považoval za osobu oprávnenú podať odvolanie.

17.3. Žalobcovia pôvodne za žalovaných označili O. G. a C. G.; zo spisu vyplýva, že ide o osoby, ktoré boli už v čase začatia konania zomrelé; z uvedeného podľa záverov odvolacieho súdu vyplýva, že tieto osoby nemali ani za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku procesnú subjektivitu. Sám odvolací súd konštatoval, že (pôvodní) žalovaní 12/ a 13/ pred začatím konania zomreli. Ak odvolací súd nerozhodol podľa § 63, resp. § 80 CSP, nie je zrejmé, z akého dôvodu považoval Y. G. za osobu oprávnenú podať odvolanie, najmä v prípade, ak podľa § 360 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolací súd svoj nevyslovený záver o oprávnení Y. G. podať odvolanie ničím neodôvodnil, v tomto smere je rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľné.

18. Dovolatelia namietli a za vadu zmätočnosti považovali postup okresného súdu, ktorý o vstupe dedičov po pôvodných žalobcoch nerozhodol a bez procesného rozhodnutia s nimi pokračoval v konaní.

18.1. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva konštatovanie odvolacieho súdu, že keďže od vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie uplynula doba 29 rokov, pôvodní žalobcovia sú v súčasnosti už nebohí, a preto odvolací súd pokračoval v konaní s univerzálnymi právnymi nástupcami pôvodných žalobcov, ich dedičmi, ktorí vstupujú do konania v postavení poručiťľa (pôvodného účastníka konania) priamo zo zákona a súd o ich vstupe do konania nerozhoduje. Je zrejmé, že odvolací súd vychádzal zo záverov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2012 sp. zn. 7Cdo/106/2011, podľa ktorého „ak účastník konania (fyzická osoba) stratí spôsobilosť byť účastníkom konania v dôsledku smrti, súd pokračuje v konaní s dedičmi účastníka konania (§ 107 ods. 1, 3 OSP). Dedičia ako univerzálni právni nástupcovia vstupujú do postavenia poručiťľa (pôvodného účastníka konania) priamo zo zákona a súd o ich vstupe do konania nerozhoduje. V prípade univerzálnej sukcesie neprichádza do úvahy postup podľa § 92 OSP (viď R 33/1994, obdobne tiež Krajčo, J. a spol.: Občiansky súdny poriadok, komentár, I. diel, EUROUNION Bratislava, 2010, str. 439).“

18.2. K uvedenému dovolací súd uvádza, že citované rozhodnutie bolo vydané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý v § 107 ustanovil, že ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či v ňom môže pokračovať. Konanie preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

18.3. Odvolací súd však konal o odvolaní, podanom v čase účinnosti nového procesného predpisu; za princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona), mal aplikovať § 63 CSP (ak dospel k záveru o prípustnosti odvolania), podľa ktorého ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

18.4. Je zrejmé, že ustanovenie § 63 CSP vychádza z dovtedajšieho § 107 OSP. Z porovnania citovaných ustanovení vyplýva, že nová právna úprava súdu neukladá povinnosť a ani možnosť po smrti strany počas konania toto konanie prerušiť. Zároveň rozdielom je, že podľa novej právnej úpravy (§ 63 CSP) súd o pokračovaní v konaní s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, musí rozhodnúť. O uvedenom súd rozhoduje uznesením.

18.5. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ odvolací súd bez ďalšieho v konaní (v odvolacom konaní) pokračoval bez toho, aby o pokračovaní v konaní s dedičmi pôvodných účastníkov procesne rozhodol, jeho postup nebol súladný s ustanoveniami procesného predpisu. Toho následkom, spolu s otázkou doručovania odvolania stranám sporu, je porušenie práva na spravodlivý proces.

19. Dovolatelia namietli nesprávny procesný postup odvolacieho súdu spočívajúci v tom, že im odvolanie nebolo doručené na vyjadrenie; okresný súd nepostupoval podľa § 373 ods. 3 CSP a odvolací súd toto pochybenie nenapravil.

19.1. Dovolací súd s poukazom na body 8.1. - 8.1.9. uvádza, že okresný súd pokus o doručenie odvolania realizoval pôvodným žalobcom 1/ a 2/, ktorý bol logicky neúspešný, nakoľko pôvodní žalobcovia 1/ a 2/ boli v čase doručovania odvolania zomrelí. Odvolací súd síce zistil okruh dedičov po zomrelých žalobcoch, podľa § 63 CSP nepostupoval, nepostupoval následne ani podľa § 373 ods. 3 CSP a odvolanie na vyjadrenie nedoručil žiadnemu zo subjektov, ktorých ako subjekty na strane žalobcov označil v uznesení o pripustení vstupu intervenientov do konania a v napadnutom uznesení.

19.2. Nesprávnym procesným postupom v rozpore s § 373 ods. 3 CSP súdy nižších inštancií zaťažili konanie vadou, majúcou za následok porušenie práva žalobcov na spravodlivý proces; doručenie odvolania stranám sporu je významným prostriedkom pre uplatnenie práva strany na spravodlivé konanie; iba strana, ktorá vie, že odvolanie bolo podané a aká je odvolacia argumentácia sa môže k odvolacím dôvodom vyjadriť a uviesť svoje vlastné tvrdenia. Možnosť vyjadriť sa k odvolaniu je rozvinutím zásady kontradiktórnosti uvedenej v čl. 9 Základných zásad Civilného sporového poriadku v odvolacom konaní. Tým, že odvolanie protistrane súdy nižších inštancií pred rozhodnutím o odvolaní nedoručili a neumožnili protistrane sa k odvolaniu vyjadriť, znemožnili strane uplatňovať svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19.3. Dovolací súd dodáva, že za súčasť práva na spravodlivý proces sa považuje už právo strany sporu na doručenie procesných podaní ostatných strán sporu; nedoručenie čo len vyjadrenia strany sporu vytvára stav nerovnosti strán pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ako súčasťou práva na spravodlivý proces. Tým, že protistrane nebolo doručené ani len odvolanie, ktoré je podľa § 123 ods. 2 CSP podaním vo veci samej, je porušenie práva na spravodlivý proces o to intenzívnejšie. Uvedené v konečnom dôsledku subjektom na strane žalobcu zabránilo realizovať skutkovú a právnu argumentáciu, ktorú použili až v dovolacom konaní, a na ktorú tak odvolací súd odpoveď dať nemohol práve v dôsledku nesprávneho procesného postupu.

19.4. Porušenie práva na spravodlivý proces podľa vyššie uvedenej argumentácie znamená, že dovolanie podané z týchto dôvodov je nielen prípustné, ale aj dôvodné a je samostatným dôvodom pre zrušenie

dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu postupom podľa § 449 ods. 1 CSP.

20. Ostatné namietané vady zmätočnosti vyplývajú práve z porušenia práva na spravodlivý proces, spočívajúceho v nedoručení odvolania protistrane; odvolací súd posudzujúc dôvodnosť podaného odvolania so subjektami na strane žalobcu nekonal, aj keď ich, bez rozhodnutia podľa § 63 ods. 2 CSP, uviedol v záhlaví napadnutého uznesenia. Odvolací súd v rozpore so zásadou kontradiktórnosti neumožnil žalobcom vyjadriť sa k listinnému dôkazu predloženému v odvolacom konaní, na ktorého predloženie vyzýval odvolateľa a intervenientov (na strane žalobcov). V čase odvolacieho konania právny zástupca, zastupujúci intervenientov, žalobcov 2c/, 2d/ a 2g/ ešte nezastupoval, týmito subjektmi bol splnomocnený na zastupovanie v konaní a ž p o tom, ako odvolací súd rozhodol napadnutým uznesením, čo vyplýva z obsahu spisu (bod 8.1.8. tohto rozhodnutia).

20.1. Dovolatelia tak logicky pred rozhodnutím odvolacieho súdu nemohli uviesť svoje tvrdenia a tvrdená nepreskúmateľnosť uznesenia odvolacieho súdu je dôsledkom porušenia práva na spravodlivý proces spočívajúcim v absencii doručenia odvolania protistrane.

21. Existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP je sama osebe dôvodom pre zrušenie uznesenia odvolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Dovolací súd sa preto nemohol zaoberať prípustnosťou (a už vôbec nie dôvodnosťou) dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil v napadnutom rozsahu (a závislom výroku o nároku na náhradu trov konania) rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

22.1. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). V ďalšom konaní odvolací súd posúdi procesné oprávnenie osoby, ktorá podala odvolanie, na podanie tohto oprávneného prostriedku a svoje závery v tomto smere riadne a preskúmateľne odôvodní. Podľa výsledku tohto posúdenia ustáli okruh účastníkov na strane žalobcov i žalovaných, bude postupovať podľa § 373 CSP a vysporiada sa s podstatnými otázkami nastolenými stranami sporu, ktoré v dôsledku nedoručenia odvolania strany nastolili až v dovolacom konaní.

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). O trovách dovolacieho konania preto rozhodne odvolací súd.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.